

ШЫҢ

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединин болгаш Министрлер Чөвүлелинин органы

1965 ч.
ИЮЛЬ
10
СҮББОТА
№ 161 (6178).

Өртөз 2 көп.

ССРЭ-ниң Дээди Совединин Президиумунда

Ада-чуртун анилин-будук үлөтүрүүн хөгжүдеринге чедип алган чедишкенин дээш база Рубежанскинин химиктиг комбинаттын үндөзүлгү тургускан хүндө бээр 50 чыл болганы-биле холбаштыр ССРЭ-ниң Дээди Совединин Президиуму бо чылдын июль 8-те үнгөн Чарлы-биле ол комбинатты Ленин ордени-биле шагнаан.

Ол комбинаттын база анилин-будук үлөтүрүүн эртем-шинчилел болгаш төлөвилел организацияларын онза шыгараан 110 ажылдакчыларын ССРЭ-ниң орденин болгаш медалдары-биле шагнаан.

(СЭТА).

РСФСР-ниң Дээди Совединин Бешки Сессиязы

Кижигу дугайында сагыш салышкын — кол чүүл

МОСКВА. (СЭТА). Совет улустун чаагай чорутуун дугайында, оон материалдыг болгаш култуурал дөңсөө белидеринин дугайында сагыш салышкын — бистин чурттувуста кол хөйү. Оон херектиң болза РСФСР-ниң Дээди Совединин алдыг чыла-зынын июль 8-те Кремльтин Улут ордузунда ажыттыг болгаш бешки сессиянын хүн чурумунда тургустунган айтырыг болур.

Салгыш болгаш нийтинин чөмө-нягезин, улам ынай акижилер дугайында айтырыг Россия Федерациязынын дээди органыга чыла-жып көөрү-биле килгел. Улустун согуштугуларын чонун өзүп турар херектеринин эки хилдеринин, амьдыралын «аар-саар үүргезинде» кижини хостар, хостук-шак-үени долу болгаш ажыктыг кылдыр ажыглар органы анаа бээр дугайын чыла-жып көөрүп, шийтир-дөөр.

Локаларга аштер Л. И. Брежнев,

А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, А. И. Микоян, М. А. Сулов, Н. М. Шверник, А. Н. Шелестин, В. В. Гришин олар, СЭКП ТК-нын РСФСР-та-лазы-биле Бюроунун кижигуниери, ССРЭ-ниң Дээди Совединин Президиумунун кижигуниери, РСФСР-ниң Дээди Совединин Президиумунун кижигуниери, Россия Федерациязынын чаа кижигуниери көстүп көрөт, оларын депутаттар болгаш залчылар чыгыш-биле уткаан.

РСФСР-ниң Дээди Совединин Ларгазы В. Н. Крестинников сессияны ачкан.

Үнгөн депутаттарын орунуга со-гуштугуларын РСФСР-ниң Дээди Со-вединин депутаттарын бүрүн эргеле-рин хынаан дугайында Манлат ком-миссиязынын илеткелин Дээди Со-вединин.

РСФСР-ниң Дээди Совединин де-путаттарынын Фрунзенин № 189 сонгулда округундан согуштугулар М. И. Дроздовтун, Москванын № 90

сонгулда округундан согуштугулар Ю. И. Заварухинин, Сосновскинин № 737 сонгулда округундан согуштугулар А. С. Чванын бүрүн эргеле-рин хүндө көөр дугайында доктаал-ды РСФСР-ниң Дээди Совединин хула-ап алган.

Депутаттар хүн чурумунун дара-зында айтырыгларын бир үн-биле бадылаан:

1. РСФСР-ге салгыш болгаш ний-тинин чөмөнягезин улам ынай хөгжүдүр дугайы.

2. РСФСР-ниң Дээди Совединин туугу талазы-биле база коммунал ажыл-агый болгаш чагайжылыга талазы-биле доктаамал комиссия-ларын тургузар дугайы.

3. РСФСР-ниң Дээди Совединин Президиумунун Чарлытарын бады-лаары.

Бирги айтырыг талазы-биле илет-келди РСФСР-ниң Министрлер Чө-вүлелинин даргазынын ораактыкы В. А. Дьяков кылган.

болза-да Воронеж, Владимирск, Ка-дуга, Орел болгаш еске-да чамдык областтарда ол аргаларын долу эвес ажылдап, салгыт, малагыт көдө-чере салгыт чамдыкта шынары ба-гы болгаш кызын ассортиментинги хлөбти кирип турар.

Чөмөнягезде чугула чери карто-фель, ногаалар болгаш чимистерин эдөп турары чөттү. Чеди чылдын эгезинде бээр күрүнө салгыт карто-фельди болгаш ногаалары са-дары бүдүн чартык катан көвүдөн. Чимистерин, патты, винограды болгаш бачи култуураларын са-дары база өскөн. Улут үлөтүр төп-терин доктаамал тургускан специ-альтаа ногаа ажыл-агыйлары чон-ну картофель, ногаалар болгаш чимистер-биле хандырып акижилер-ринге улут ролюк ойнап турар.

Олар чонга сазар продукцияны бу-дурерин болгаш чедирип бээрин чы-дуртү көвүдөдүп турар. Илеткеде деңгээли-биле алырга, моон-биле калы чамдык районнарда ногаалар-га чонун херектерин ам-лаа долу эвес хандырып турар, кат болгаш ногааларын садары сезонугу болуп, кышкы-часкы үеде олар чедирип турар. Республиканын чамдык район-нарында агаар-бодуштун нарын бай-далын барымдалааш, бо чылдын кар-тофельди болгаш ногааларын ажа-рын база салып алырын эи кыска хуусада чорудар ужурут. Чер-чер Советтеринин күтүсөөнү, белет-кел болгаш салгыт организациялар-ы харысалгалыг кампалыга өй-шанда болгаш эки белеткенири эрге-жок чугула.

Россия Федерациязыга үлөтүр бараанын бүдүрери чыл келген турум-на көвүдөн, оларын шынары болгаш ассортиментин акижил турар. Бо чылдын култура-амьдырал болгаш ажыл-агый херектерин ба-раанын 1958 чылдыннын ийи калып хейиү үндүрүп турар. В. А. Дьяков ошун тоолору-биле чуратайларын көрсүскөн. Уг айама кылгыларын бүдүрери 58 хуу, иштиги трикотажты — 89 хуу, дарааныла кылгыларын — 1,5 патап көвүдөдүрүп ол динаткан. Чон ам-лаа хейиү-биле хереклеп турар кызын кылгыларын — соодуучуларын, хеп чуур машиналарын, мотоциклдерин бол-гаш мотороллердерин, амьдырал хилимизин бараанын, эт-херек-селдерин, лианозарын болгаш еске-да ол шынаш хейиү чүдүлери бүдүрери онза көвүдөр. Чик үлө-түрүп бүдүрүлгелер чонун хейиү-биле хереклеп турар язы-бурчу чаа бараанын — лавсанниг дугу болгаш дөн пестерин, капрон плаш пестер-нин, синтетиктиг волоконларын кы-лымал хепти, аргылыг тоикотажты бүдүрүп үндүрерин шийгээдип алган.

Бараанын шынары акижилер болгаш ассортиментин кампалыг чорук соннархоотарын, чер-чер Со-веттеринин күтүсөөнү, белет-кел болгаш салгыт организацияларын, бүдү-рүлгелерин узуруткучуларын бол-гаш үлөтүрүнү бүтү ажылдакчыла-рын кичээлгенин төвүнге док-таамал турар ужурут.

Салгыт экономиктиг ажылды сай-ырагайжылары, нийтинин чөмө-нягезин бүтү хемчег-биле хөгжү-

Кол кичээнгеи ажыглалга кириер тудугларже

Совет нийтигезин бир улут бурунгаар базымн демдегээр чеди чылдын плавинин согуш шийтирил чымыла ажыглалга ду-жааттынар ужураг тудуглар бистин республиканын деңсээрин-де хей. Улөтүрүн болгаш көдөз ажыл-агыйн-даа, чурттаганын болгаш култура-амьдыралын-даа, тудуглардан чангыс-даа объект ажыглалга кирер хуусаазын салдаанын дээш демисел республиканын туугу организацияларында калбарган.

Ажыглалга кире чогур тудугларын аралыма чонун чур-талга черлеринин хемчээли кескү чери эдөп турар. Чурттага ту-дуун ажыглалга дүрген кирген турарын партия болгаш казак совет кижинин амьдыралчы негелелерин хандырынын кол кезээ кыл-дыр санап турары таварыла эвес. Ындыг турбуже бистин респу-бликанын чамдык туугу организацияларында олче кошмак кичээлге салып турарын айтыр херек.

Ак-Довуракты Тыванын аар үлөтүрүнүн баштайгы чалыг хоор-айм деп адап турар болгай. Ол чогум канчаар өзүп сайыраамал мичам? Улөтүр төвү кылдыр өзе берген, мида бүдүн комбинат болгаш хей-хей бүдүрүлгелер бар апарган. Анык хоорайнын чурт-такчылары өзүп көвүдөн турары база-ла билдиргир. Ындыг болза-даа чурттага туугу мида нежеми турар бе, мичам? Дора дээрге бо чылдын чартымыга чедир чок! Дагыларын болгаш даг-дугу аргылар фабриканын ажылдакчыларын база тускай эртемчилер-нин чурттаар хоорайжыгында чангыс-даа туугу объекттин ажыглалга дужааттыгын! Ону мичан дужаар, мону мичан ду-жаар деп, Ак-Довуракта бестин чугаалашпас болу берген. А чүгө? Ол дээрге билдиргир — чөмө аазаар, чөмө хуусаа айтыр боор.

«Тыва даг-дугу туугу» эргелединин улутулгазында бо чылдын чартымыга болгаш болгай. А оларын ажылыннын стилдине чартыг-чарында мида ында-да кескү чер эдөп база-ла көзүбөс. Даг-дугу аргылар фабриканын чурттакчыларын түр үени болган-да, ийги элзетчин комплексин кызын туттунуу эгезери чакты-чым-даа, туугуларын-даа дүвүртөй турар.

Тывада база бир улут туугуларын бирезин — Хову-Аксынын ту-дуг объекттеринин мурунда улут-ла кескү ажал чок турган. Бо чайын мида туугулар азын салып ажылап турар. Ында ажы-глалга кире чогур объекттерин эи улуту — чангыс, аай хевирге туттунган, комплексини эмигел болур. Ол дээрге, бо ажыктыр сууртун чурттагыларын чугула туугу. Ийи кайт улут чараш эмигелге хары угаа бестин 50 кижиг чымыл эмигел болур, хей эзы салбырлар болгаш мезиниканын эи чаз деригерин алаа эдээр. Оон туугу доостуру билек: эи бойкога узурткан шеверекчилер иштиги-даштык ажылдарын үр-даа болбай төндүрүккенир. Амь-дырал-хандырыганын коруунда нарын деригерин керээ ду-гаар ажылап турар «Сибирь-электромонтаж» эи Шелехова удурткан тускай бригадазы конуг эки шынарлыг дооскан. Бо ийи бригаданын кылган ажылын күрүс комиссиязы эки шынарлыг деп хуузап алган.

РСФСР-ниң Министрлер Чөвүлелинин даргазынын оралакчызы В. А. ДЯКОВТУҢ илеткелди

РСФСР-ниң Дээди Совединин беш-ки сессиязы совет улус бистин чур-ттувуска коммунист тургузушкунун программанын чугула кел-еэни — чеди чыл плавинин чедишкени-ниг доосту турар үеде чылаан дээрин илеткелди чылаан. Россия Федерациязынын үлөтүрүн нийти продукция бүдүрер талазы-биле чарт-тык чыл плавин ажал куусеткен. Бүдүрүлгенин хемчээли эртен чылдын ол-ла үеи-биле деңсээрге 8 хуу өскөн. Республиканын көдөз ажыл-агыйын ажыл-ишчилери СЭКП ТК-нын март пленумун шийтир-лерин амьдыралга дүрген боттамы-лар дээш бүгү күжүн салып турар.

Индустриянын улам ынайгы хөг-жүдөз, көдөз ажыл-агый бүдү-рүлгезинин, чик болгаш аш-чөм үлөтүрүпүрүп кудурушкуну, совет кижигуниери чагай байдалын бе-дип турары совет салгыт, чонун хандырып турар адыларын ажылдакчыларына чаа, белеткен не-гелелерин тургузуп турар.

Салгыт чамдыкта экономиктиг амьдыралын хемчээлгени деп алап турар болгай дээрин В. А. Дьяков чылаан. Чугула улус ажыл-агый-жы пропорциялар, малагыт улусту хереклеп бараанынын бүдүрүлгезинин болгаш чонун орауларынн өзүлгезин салгыт илеткелдини турар. Салгыт чурттуг бүдүрүкчү күндүлгенин хөгжүдөзүн деңгээл садырын илеткелди чедирин, хоорай биле көдөзүн, үлөтүр биле көдөз ажыл-агыйын аралында, чур-ттуг тус-тус районнарын аралында экономиктиг харылзааларын оон ду-лазы-биле боттадырып турар.

Бис бүдүрүлгеге салдыр чедире-ринин экономиктиг инструмента-рын сайырагайы-биле шийгээдип ап, эдөп башкарырга болгаш салгы-лаарыга эки өөренир ужураг бис.

Чонун салгыт хандырылазын акижилер — совет улустун чагай чорун белидеринин нийти програм-манын чартымын кезин болур.

Салгыт болгаш нийтинин чөмө-нягезин улам ынай акижилер ду-гайында айтырыгы сессияга чыла-жып көөрүп турар чорук — бистин совет кижинин дугайында сагыш са-лышкынын, чаа илерешкенин бо-лур дээрин илеткелди угузучулуп чылаан. Бистин улусту эи чокку үеде улам-на эи чурт-тал, бодуну материалы болгаш угаан-бодал херектеринин ил долу болгаш бүтү талагы хан-дырыганын турун дээш, улустун хереклеп бараанынын бүдүрерин улам ынай калбартырын, чонун чагай чорун белидерин болгаш бараанын-

ны садырын көвүдөдүрүн хандыра-сорулганы Совет Эвлиндин Комму-нист партиязынын XXII съездин салган.

Экономиканын хөгжүдөзүнүн болгаш улустун херектеринин өзүл-гезинин чугула көрүгүп болур үр-мектеп сазар бараан саарылганын хемчээли согуш алы чылдарда Россия Федерациязыга деңсээр өр-төктө биле алырга, 40 хуу көвүдөн. Эрткен чылдын-биле деңсээрге ба-раан саарылганын 1964 чылда чедип алдыгын 4,7 хуу үдүр 6,7 хуу өстүрери бо чылдын плавинда көр-дүргөн. Бирги чартык чылда үрмек-теп сазар бараан саарылганын плавин республика болгаш бүтү са-дыг системалары куусеткен.

Алды айларын дугурунда чонга үлөтүр бараанын эртен чылдын чогур үезинде барык 900 миллион хейиү рубль болгаш аш-чөм бараан-ларын 1 миллиард 100 милли-он ажыг рубльге саткан дээрин илеткелди динаткан. Чалаа сүт продуктуларын — барык 900 муң тонна, мал саржаан — 20 муң тонна болгаш чуртагы 1 миллиард борбак хейиү саткан. Чонун чөм продукту-лар-биле хандырып акижил турар. Хлөбти, макароннарын, крупаны, чигирин, кондитер кылгыларын, үнүш үзүн болгаш мал саржаан, консервирин болгаш чөмөнягезини өске-даа продуктуларын үзүк-телишкенин чокка салгылар арга бисте бар. Эт салгылашынын-да чамдык бергелер ам-лаа бар. Ке-дөз ажыл-агый бүдүрүлгезин көдүр-ер талазы-биле партиянын болгаш назактын ажылдап кылган хемчег-ле-рин боттадырар чорук чонун эт болгаш эт продуктулар-биле хан-дырып акижилер органы бээр.

Хлө болгаш хлө-бузка кылгы-ларын эки шынарыг болгаш яны-бурү ассортиментинги кылдыр бүдүрүп үндүрерине таварычылгай болгаш чор болганда бар. Ындыг

Моон-биле калы чамдык черлерде нийтинин чөмөнягезинде массалыг, чонга салгыт хандырылазын ажыктыг хевир ам-лаа болбай турар. Бүдүрүлгелерин чедирин ийи-ка-лаа чедип. Курган, Пермь, Москва, Смоленск болгаш еске-даа област-тарын дык хейиү бүдүрүлгелеринде столонвалар мындага чедир чок. Чокку беш чылда нийтинин чөмө-нягезин чедирин 20—25 муң бүдүрүлгелерге — бүдүн чартык-ийи миллион кижиг чөмөнягези кылдыр көвүдөдүрүп эргежок чугула.

Улут Ленинин айтышкынын удурутга болдурбушан, йимуну-чир партия болгаш совет казак совет улустун амьдыралын материалыг болгаш култуурал дөңсөө белидеринин үндөдүн айтырыгларын чай-гылыш чокка шийтирел турар. Чеди чылдын чылдарында үлөтүр-нүн, көдөз ажыл-агыйын болгаш чонун шуу хандырып турар адыларын ажылдакчыларын амьды-талын бестикен. Көдөз ажыл-агый продуктуларынга болгаш чиг-этке куруенин салгыт азыр өрткөртүн бестикени-биле хол-баштыр холхозтарын болгаш хол-хозчуларын орауларын көвүдөн. 1965 чылда чамдык үлөтүр болгаш аш-чөм бараанынын куруенин үрмектеп сазар өрткөртүн ийи-теткен. Моон-биле калы көдөз черлерге сазар чамдык бараанырга немде өрткөтү күш чок болдурган. Өрткөртүн чигеткенинде чонун азыр ажыктыг чүдүлү чүгө бистин респу-бликанын бестин чылда санажыла-биле алырга 700 миллион рубль ажыг болур дээрин илеткелди онзаал-деңгээлден.

Чил келген турум-на салгыт ажа-зы-бүрү бараанын улам хейиү-биле кирип, оларын ассортиментини кал-барып, шынары белип турар.

Чил келген турум-на салгыт ажа-зы-бүрү бараанын улам хейиү-биле кирип, оларын ассортиментини кал-барып, шынары белип турар.

Чил келген турум-на салгыт ажа-зы-бүрү бараанын улам хейиү-биле кирип, оларын ассортиментини кал-барып, шынары белип турар.

Чил келген турум-на салгыт ажа-зы-бүрү бараанын улам хейиү-биле кирип, оларын ассортиментини кал-барып, шынары белип турар.

Чил келген турум-на салгыт ажа-зы-бүрү бараанын улам хейиү-биле кирип, оларын ассортиментини кал-барып, шынары белип турар.

Чил келген турум-на салгыт ажа-зы-бүрү бараанын улам хейиү-биле кирип, оларын ассортиментини кал-барып, шынары белип турар.

Чил келген турум-на салгыт ажа-зы-бүрү бараанын улам хейиү-биле кирип, оларын ассортиментини кал-барып, шынары белип турар.

ЧЕР-ЧЕРДЕН КҮШ-АЖЫЛЧЫ МЕДЭЭЛЕР

Массалыг эгелээн

Бо чылдын чайн чык-халымын. Ош-сигенин үнүжү эртен чыла-дында бестин хилел. Ындыг-лаа болза көдөзүн ажыл-ишчиле-ри нийтинин малагыт чөм-суур-ну тургузар дээш, бүтү бөр арга-хемчеглерин ап чорудуп турар-лар. Хемнер, шынаалар уварында сигенин үнүжү бөгөт эвес.

Каз-Хем районун ажыл-агый-лары ситен кезилдезин массалыг эгелээн, «Октябрь 14 чыл», Ленин аггыг, «Кызыл туу», «Бурунгаар» холхозтарда сигенин шийигелги кезилдезин чорудуп турар. А «Ок-тябрь 14 чыл» холхоз чеден ажыг та черде люшер кезилдезин

дооскан. Ында баштайгы ок-«ектарларда шык «игени база кес-тигел. «Бурунгаар» холхозтун си-генчилер бежен ажыг та черин ситенин алаар доосканнар.

Ол шынаш мал чөмөнягез немде курулар болур — будук-бүрү моондаан белеткээр ажылды ра-йонда организацияп турар. Бо ажылга сууртарын чурттакчыла-рын, олоочуларын хейиү-биле кириптерип, шийгээшкени, чо-кресниктерин чорудуп турар. Ни-жэ, «Бурунгаар» холхозка шак малаг шейти организациязын-нын түнелинде беш тонна будук-бүрү белеткен.

Баштайгы хүннерде

Улут-Хем районнаын кол кичээлгеи — «УТКА 25 чыл» совхоз мал чөмөнягезин белеткээринче тугуш Ак-Туруг салбыры утланган. Олар бо чыл ажыл-ишчилери 515 тонна сигенин, илеткелдиг ажылдап ту-250 тонна будук-бүрү турган. Ферма күрүнге баглап белеткээр хууза-сүт садырын чартыгезин күүсээр дээш чыл плавин шөгдө-ла ажылдап эгелээн.

Ам Сиген белеткелдинде «ДТ-20» үш тракторлар, кеттинген.

5 ситен кезер аш машы-назы болгаш шунту эгелелер бүдүр-лүгү эгелелер шийгээдип алган. Олар бо чыл будук-бүрү белеткелдинин ажы-лы база кидин тулук. Баштайгы үш хүннер дугурунда чеди тонна ажыг будук-бүрү белет-келген.

ЧАРТЫКЧЫ АРГА

Сиген ажаалазын хейиү күш үнер ажылдарын механизастаары дээш «Межегий» совхозтук Успенка салбырын механизаторлар доктаамал ажылдап турарлар. Бригадир Петр Алексеевич Ермолаев, тыртык Павел Алексеевич Николаев, эдикти-мастер Иван Павлович Сагатаев, ханакчы Назар Иванович Мамонтов олар тырааш, чик-нөө мал чөмөнягез тергелерге автоматтыг арга-биле чүдүрер тускай херекселди тыртык — прессага таварыштыр чогадып тургус-каныр. Сөүлүрүд совхозтук мастерскаяны шак малаг майык дуугаар база бир үш ындаг херекселдерин дерип кылган. Тырааш, бе-леткээр сигенин хол-биле чүдүрерин бо чартыкчы арга шуут солаан.

Чокку хүннерде совхозтук Успенка салбырына ситен ажаарынн талазы-биле тускай семинары эрттирер. Успенчилерин бо арганын шийгээдип адыр дээш мида чүгө Талды районук механизаторлар-ны эвес, харын Улут-Хемден болгаш Бин-Хемден аалчылар чедип келгенер.

— Ажыл-агыйнын салбыр бүрүзү-де мал чөмөнягез белеткелди масса-лы-биле эгелээн. Техникалы-даа, ки-жи-даа күжүн шык-шынааларже, бу-дук-бүрү белеткээринче мөөккөн.

Хол-биле белеткел техника-биле баш-тайгы он-он гектар черлер салбыр бүрүзүнде кестинген. Будук-бүрү бе-леткээр ажылды Ишкин салбырынн ажыл-ишчилери эки чорудуп турарын айтыр херек. Бо салбыр бежен ажыг тонна будук-бүрү белеткээр тургаш, бо хүннерге чедир 65 тоннаны бе-

Будук-бүрү чыылдазы

Чөөн-Хемчик районда «Сүт-Хөл» совхозтук директору эш Соловьевтун бистиг корреспондентиске динат-каны болза:

Чартын чыл планын ажырган

Анык хоорайнын амьдыралын ий, медаль, хүн буруу-ле чаа куш-ажык чедишкенин, чаз өскөргө, немелдер-биле демделеттер. Чеди чылдын согуш чымын дүрүндө ала-лардан эгелээн, болбазырабыла фабриказын коллективни даг-дугун бүдүрүп үндүрүп талазы-биле ой, каттал доктааларын чедир болгаш ажыг кууседиринге кичиккан. Сортуг даг-дугу бо баазаырадырын шийгээдип 112 хууга куусеткен. Күрүмге 104 тонна немде сортуг даг-дугун берген. Чуге биги сортуг шынары даг-дугун бүдүрүп доктаамал будук чартык катан ажыг боттадырган.

Ховалыг Дамбасвич Сам-дан «Кызыл тараачын» кол-хозтун Туран фермазында ажылдап турар. Кадарчы ки-жинин ажылынга ак сетки-лиг хамаарылгазы, фермага хейиү сүт саалдазы дээш ка-дарган малын дүн-хүн чок оларларды — оон хүлээл-гези. Эрткен беш айлар иш-тинде ферманын сүт саал-дазы 114 хуу куусеттинген.

Малчыннарда чаа бажынар

«Чадана көдөз туугу» туугу эргелегенин Ча-даана туугу учагугада эш Николай Орловка удурткан туугулар бригады «Тыва» совхоз-ка бо чылдын эгезинде бээр 54 бажынын ту-дур дооскан. Ол бажы-нарда чайлааашкын-дан эл келген малчы-нар чурттаар.

Бо тыгден айда чангыс-даа хожудан элзег чок болган болза шунту эгелелер бүдүр-лүгү эгелелер шийгээдип алган. Олар бо чыл будук-бүрү белеткелдинин ажы-лы база кидин тулук. Баштайгы үш хүннер дугурунда чеди тонна ажыг будук-бүрү белет-келген.

ЧУРУКТА: Х. Самдан кадатта инектери-биле. Фото Г. ГОЛЬЦОВТУУ.

Кижиге дугайында сагыш салышкын—кол чуул

Тудугжуларның чөптүг негелдези

ТӨРҮҮР МАЛ БҮРҮЗҮНДЕН ЧАШ ТӨЛ ДЭЭШ

Тыва АССР-ниң Көдээ ажыл-агый
министерствозунун жол зоотехниги,
Ийиги арын

ШЫН

